

Методологія наукових досліджень Scientific research methodology

Шановні колеги! У рубриці „Методологія наукових досліджень” редакція продовжує публікацію матеріалів, що пов’язані з найважливішими аспектами наукової і навчальної діяльності: організаційно-методичним забезпеченням наукових видань, загальними принципами статистичного, біометричного і математичного супроводження досліджень, а також оригінальними методичними підходами вітчизняних і зарубіжних морфологів.

МЕДИЧНЕ ЦИТУВАННЯ: ПУТІВНИК NLM ДЛЯ АВТОРІВ, РЕДАКТОРІВ І ВИДАВЦІВ

К.Петріас (автор), Д.Вендлінг (редактор)

Джерело: Patrias K, author; Wendling D, editor. Citing Medicine: The NLM Style Guide for Authors, Editors, and Publishers [Internet]. 2nd edition. Bethesda (MD): National Library of Medicine (US); 2007-.

Bookshelf ID: NBK7282

Available from:

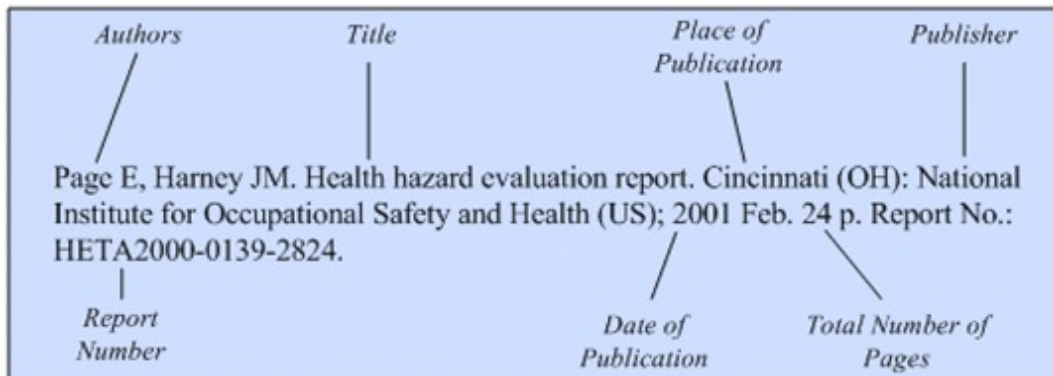
<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK7256>

Розділ 4. Наукові та технічні доповіді

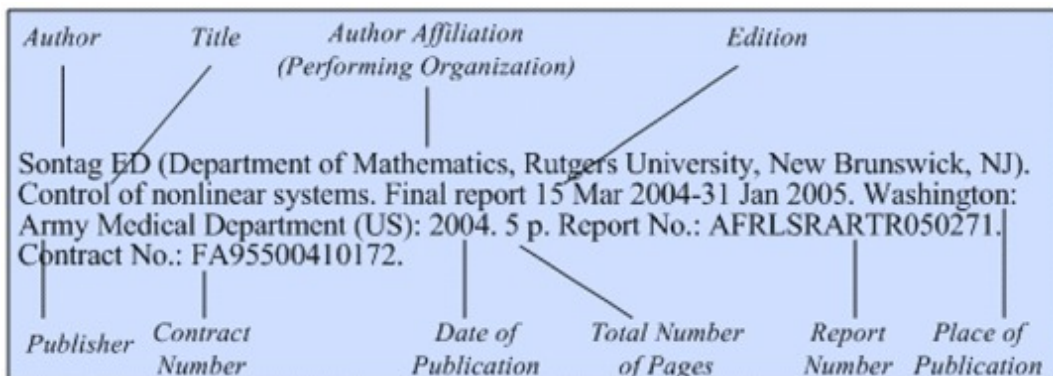
А. Зразок цитування та вступ до цитувань цілих доповідей

Загальний формат для посилання на доповідь, включаючи пунктуацію:

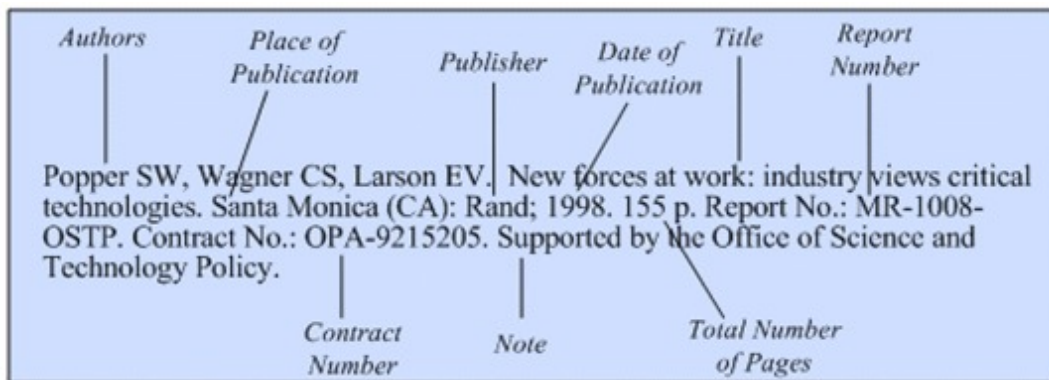
- написано та опубліковано організацією-спонсором:

- написано виконавчою організацією та опублікована організацією-спонсором:

- написано та опубліковано виконавчою організацією:

Технічна доповідь або наукова доповідь за визначенням NISO Z39.29 є «Окремим записом результатів досліджень, які опубліковано, дослідження, які в даний час тривають або інші технічні дослідження». Державні установи, як правило, на федеральному або державному рівні, випускають, здебільшого, технічні доповіді але також доповіді університетів та інших видів дослідницьких установ. Технічні доповіді мають багато спільних характеристик з книгами, що описані у Главі 2 та її підрозділах. Головними відмінностями у посиланнях є їх авторство, надання спонсорської інформації та додаток до будь-якої доповіді, контракту та номерів грантів.

Посилаючись на технічну доповідь, важливо визначити як організацію-спонсор (тобто організацію, що фінансує дослідження), так і виконавчу організацію (тобто організацію, яка провела дослідження), а також визначити, хто з них фактично опублікував доповідь. У деяких випадках одна і та ж організація спонсорує та проводить дослідження. Наприклад, Національний інститут раку має внутрішніх вчених і може публікувати свою роботу у форматі доповіді. Проте, часто організація-спонсор забезпечує кошти іншій організації, яка фактично виконує дослідження. Ці кошти виділяються через гранти та контракти. Коли це трапляється, організація-спонсор або виконавча організація можуть опублікувати доповідь. Таким чином, існує три можливих сценарії публікації технічної доповіді:

- Написано та опубліковано організацією-спонсором.
- Написана виконавською організацією та опублікована організацією-спонсором.
- Написано та опубліковано виконавською організацією.

Деякі технічні доповіді мають відомості про видання подібні до книг, такі як "2-е видання". Проте у більшості технічних доповідей використовується такі формулювання, як "Річний звіт", "Заключний звіт" та "Проміжний звіт" для випуску видання. Період часу, який охоплює доповідь, також часто включається до

відомостей про видання. Наприклад, Final report 15 Mar 2004-31 Jan 2005.

Посилання на технічну доповідь завжди має містити будь-які доповідні номери, що містяться у публікації, а також повинні включати номер договору або гранту. Почніть з номеру звіту, якщо він є, потім подайте будь-який номер договору або гранту. Перед усіма цими номерами слід зазначити відповідну фразу, яка їх ідентифікує, наприклад "доповідь №:"

Державні технічні доповіді уряду США, як правило, поширюються Національною службою технічної інформації (NTIS) або Державним друкованим бюро США (GPO), а не агентством, що видає доповідь. Додавання інформації про дистриб'ютора до посилання, включаючи будь-який наданий номер приєднання, може допомогти користувачеві отримати копію звіту. Зауважте, що NTIS та GPO є дистриб'юторами, а не видавцями. Для отримання додаткової інформації про включення інформації про дистриб'ютора див. інформацію, наведену нижче у примітках.

Головним джерелом інформації про доповідь є його титульна сторінка. Зворотня сторінка титульної сторінки, а також обкладинка доповіді є додатковими джерелами авторитетної інформації, якщо така не зазначена на титульній сторінці. Багато доповідей також містять "Сторінку документації звітів" (Стандартна форма 298), вставлену або після версії, або на зворотному боці документа. Див. NISO Z39.18 "Науково-технічні звіти" та NISO Z39.23 "Стандартний технічний формат та створення номерів звітів" для отримання додаткової інформації (обидва доступні у NISO).

Правила цитування з прикладами для повних доповідей

Компоненти / елементи подані у порядку, в якому вони повинні з'явитися в посиланні. R після назви компонента означає, що він обов'язковий в цитаті; O після назви означає, що він не є обов'язковим.

Автор/Редактор (R) | Приналежність Автора

(O) | Назва (R) | Тип носія (R) | Видання (R) | Редактор та інші вторинні автори (O) | Місце публікації (O) | Видавець (R) | Дата публікації (R) | Пагінація (O) | Фізичне опис (O) | Серія (O) | Номер доповіді (R) | Номер контракту або номер гранту (O) | Мова (R) | Примітки (O)

Автор/редактор для доповіді (обов'язково)

Загальні правила для Автора/редактора

- Імена необхідно зазначати у тому порядку, в якому вони з'являються у тексті
- Для кожного автора/редактора на початку необхідно зазначити прізвище
- Заголовні літери та пробіли у прізвищах необхідно зазначити так, як вони наведені у документі, що цитується, припускаючи, що форма, що використовується, затверджена автором. Наприклад: Van Der Horn КН *або* van der Horn КН; De Wolf *або* de Wolf *або* DeWolf.
- Імена та по-батькові необхідно скорочувати до ініціалів, максимум до двох ініціалів після кожного прізвища
- Необхідно зазначити всіх авторів / редакторів, незалежно від кількості
- Імена автора / редактора необхідно відокремити один від одного комою та пробілом
- У випадку, якщо немає авторів (тільки редактори), після за останнього імені редактора необхідно поставити кому і слово редактор або редактори
- Наприкінці інформації про автора / редактора необхідно поставити крапку

Спеціальні правила для Автора / Редактора

Прізвища з дефісом та іншими знаками пунктуації

- Дефіс у прізвищах необхідно зберігати
  - Estelle Palmer-Canton *позначте як* Palmer-Canton E
  - Ahmed El-Assmy *позначте як* El-Assmy A
- Необхідно зберігати префікси, такі як o, O', D', та L'
  - Alan D. O'Brien *позначте як* O'Brien AD
  - James O. L'Esperance *позначте як* L'Esperance JO
  - U. S'adeh *позначте як* S'adeh U
- Всі інші знаки пунктуації в прізвищах варто опускати
  - Charles A. St. James *позначте як* St James SA

Інші правила для прізвищ

- Зберігайте префікси у прізвищах
  - Lama Al Bassit *позначте як* Al Bassit L
  - Jiddeke M. van de Kamp *позначте як* van de Kamp JM
  - Gerard de Pouvourville *позначте як* de Pouvourville G

- Зберігайте складні прізвища, навіть якщо немає дефісу
  - Sergio Lopez Moreno *позначте як* Lopez Moreno S
  - Jaime Mier у Teran *позначте як* Mier у Teran J
  - Virginie Halley des Fontaines *позначте як* Halley des Fontaines V
  - [Якщо ви не можете визначити з титульної сторінки, чи прізвище є складним або являє собою поєднання прізвища та по батькові, подивіться на зворотній стороні титульного листа або у тексті для пояснень. Наприклад, Elizabeth Scott Parker може бути позначено як Parker ES або Scott Parker E.]

• Діакритичні знаки, акценти та спеціальні символи у іменах необхідно ігнорувати. Це правило дозволяє уникати деякі умовні позначення, які використовуються у неанглійських мовах для спрощення правил англійських публікацій

- Літери, позначені діакритичними знаками та наголосами, необхідно вказувати без спеціальних позначень
  - Å *позначте як* A
  - Ø *позначте як* O
  - Ç *позначте як* C
  - Ł *позначте як* L
  - à *позначте як* a
  - ê *позначте як* e
  - ñ *позначте як* n
  - ü *позначте як* u
- Дві або більше букви, що надруковані як єдине ціле (лігвані букви), необхідно позначати двома окремими літерами
  - æ *позначте як* ae
  - œ *позначте як* oe

Імена, що містять знаки пунктуації: префікс, прийменник або частку

- Дефіс між іменами (першим або середнім) необхідно ігнорувати
  - Jean-Louis Lagrot *позначте як* Lagrot JL
- Позначають тільки першу букву імен та середні імена, якщо вони містять префікс, прийменник або іншу частку
  - D'ArcyHart *позначте як* Hart D
  - W. St. John Patterson *позначте як* Patterson WS
  - De la Broquerie Fortier *позначте як* Fortier D
  - Craig McC. Brooks *позначте як* Brooks CM
- Ігноруйте традиційні абрєвіатури імен. Деякі неамериканських видання використовують загальноприйняті скорочення імен замість окремих ініціалів, так як St. для Stefan. Позначають тільки першу букву абрєвіатури
  - Ch. Wunderly *позначте як* Wunderly C
  - C. Fr. Erdman *позначте як* Erdman CF
- Для неанглійських імен, що були рома-

нізовані (написані літерами латинського алфавіту), заголовними буквами необхідно позначати тільки першу букву, якщо ініціал в оригіналі представлений більш ніж однією літерою

- Iu. A. Iakontov *позначте як IakontovIuA*
- G. Th. Tsakalos *позначте як TsakalosGTh*

Ступінь, звання і почесні до або після особистого імені

- Ступінь, звання і почесні до або після імені не варто позначати

- James A. Reed, M.D., F.R.C.S. *позначте як Reed JA*
- Kristine Schmidt, Ph.D. *позначте як Schmidt K*
- Robert V. Lang, Major, US Army *позначте як Lang RV*

- Звання і пошани, такі як полковник або сер, що передують імені, не варто позначати

- Sir Frances Hildebrand *позначте як Hildebrand F*
- Dr. Jane Eberhard *позначте як Eberhard J*
- Captain R.C. Williams *позначте як Williams RC*

Позначенням рангу в родині, такі як молодший і III

- Сімейні позначення рангу необхідно позначити після ініціалів без розділових знаків

- Римські цифри необхідно замінити арабськими чисельниками

Приклади:

- Vincent T. DeVita, Jr. *позначте як DeVita VT Jr*
- James G. Jones II *позначте як Jones JG 2nd*
- John A. Adams III *позначте як Adams JA 3rd*
- Henry B. Cooper IV *позначте як Cooper HB 4th*

Імена нероманських алфавітів (кирилиця, грецька, арабська, іврит, корейська) або символічних мов (китайська, японська)

Романізація, як форма транслітерації, передбачає використання латинського алфавіту для передання букв або символів іншого алфавіту. Авторитетний ресурс для латинізації [ALA-LC Romanization Tables](#).

- Імена, написані кирилицею (російська, болгарська, і т.д.), грецькою, арабською, івритом або символічними мовами, такими як китайська та японська необхідно писати латинськими літерами

- Заголовними літерами необхідно позначати тільки першу букву латинізованого імені, якщо ініціали в оригіналі представлені більш ніж однією буквою

- Iu. A. Iakontov *позначте як IakontovIuA*
- G. Th. Tsakalos *позначте як TsakalosGTh*

- Діакритичні знаки, акценти та спеціальні символи у іменах необхідно ігнорувати. Це правило дозволяє уникати деякі умовні позначення,

які використовуються у неанглійських мовах для спрощення правил англійських публікацій.

- Діакритичні знаки або акценти у літерах необхідно уникати

- Å *позначте як A*
- Ø *позначте як O*
- Ç *позначте як C*
- Ł *позначте як L*
- à *позначте як a*
- ĝ *позначте як g*
- ñ *позначте як n*
- ÿ *позначте як u*

- Дві або більше букв, надруковані як єдине ціле (лігвані букви), варто позначати як дві літери

- æ *позначте як ae*
- œ *позначте як oe*

Неанглійські слова для позначення редактора

- Слово, що має відношення до позначення редактора, необхідно перевести на англійську мову. Однак, формулювання, що зустрічається у публікації також може бути використане.

- Для допомоги у визначенні слів, що мають відношення до позначення редакторів, нижче приведений короткий перелік неанглійських слів для редактора:

Мова	Слово редактор
Французька	redacteur
	editeur
Німецька	redakteur
	herausgeber
Італійська	redattore
	curatore
	editore
Російська	redaktor
	izdatel
Іспанська	redactor
	editor

Організація у якості автора

Організація така, як університет, суспільство, асоціація, корпорація або державний орган може виступати в якості автора або редактора.

- Артикаль "The", що передує назві організації не слід опускати

- The American Cancer Society *позначте як American Cancer Society*

- Якщо підрозділ або інша частина організації входить до публікації, подайте частини назви у ієрархічному порядку убунання, розділяючи їх комами

- American Medical Association, Committee

on Ethics.

- o International Union of Pure and Applied Chemistry, Organic and Biomolecular Chemistry Division.

- o American College of Surgeons, Committee on Trauma, Ad Hoc Subcommittee on Outcomes, Working Group.

- Якщо організації, що цитуються, є національними органами, таким як державні установи, якщо громадянство не є частиною назви, країну необхідно помістити у дужках після імені, використовуючи двозначний ISO код країни (дивись [Додаток D](#))

- o National Academy of Sciences (US).

- o Royal Marsden Hospital Bone-Marrow Transplantation Team (GB).

- Відокремлюйте дві або більше різні організації крапкою з комою

- o Canadian Association of Orthodontists; Canadian Dental Association.

- o American Academy of Pediatrics, Committee on Pediatric Emergency Medicine; American College of Emergency Physicians, Pediatric Committee.

- Якщо особи та організація або організації з'являються на титульному аркуші книги в якості авторів, у якості автора необхідно вибрати імена осіб. Організацію можна позначити наприкінці посилання в якості примітки за бажанням.

- o Prepared for the International Union of Pure and Applied Chemistry.

- Для назв організацій неанглійською мовою:

- o Назви мов, що використовують літери латинського алфавіту (в першу чергу європейських мов, таких як французька, італійська, іспанська, німецька, шведська і т.д.), необхідно позначити так, як вони з'являються в публікації. Якщо це можливо, надайте переклад після неанглійської назви. Перекладені назви необхідно поміщати у квадратних дужках.

- Istituto di FisiologiaClinicadel CNR.

- UniversitätsmedizinBerlin.

- Nordisk AnaesthesiologiskForening [Scandinavian Society of Anaesthesiologists].

- o Назви організацій, написані на кирилиці (російська, болгарська, і т.д.), грецькій, арабській, івриті або символічних мовах, таких як китайська та японська необхідно романізувати (написати латинськими літерами) або перекладати. Авторитетний ресурс для латинізації [ALA-LC Romanization Tables](#). Якщо це можливо, надайте переклад після неанглійської назви. Перекладені назви необхідно поміщати у квадратних дужках.

- RossiiskoeRespiratornoeObshchestvo [Russian Respiratory Society].

- або

- [RussianRespiratorySociety].

- o Назви організацій, написані символічними мовами, такими, як китайська, японська, не-

обхідно перекладати. Перекладені назви необхідно поміщати у квадратних дужках.

- [ChineseMedicalSociety].

- o Ігноруйте діакритичні знаки, наголоси і спеціальні символи в іменах. Це правило ігнорує деякі умовні позначення, які використовуються у неанглійських мовах для спрощення правил публікації

- Діакритичні знаки або акценти у літерах варто уникати

- Å позначте як A

- Ø позначте як O

- Ç позначте як C

- Ł позначте як L

- à позначте як a

- ê позначте як g

- ñ позначте як n

- ÿ позначте як u

- Дві або більше букв, надруковані як єдине ціле (лігвані букви), варто позначити як дві літери

- æ позначте як ae

- œ позначте як oe

Жоден автор не може бути знайдений

- Якщо ані особа, ані організація не може бути визначена в якості автора, але редактори чи перекладачі наведені, необхідно починати посилання з імен редакторів або перекладачів. Дотримуйтесь тих самих правил, що були наведені для імен авторів, але наприкінці списку імен ставте кому і зазначайте конкретну посаду, а саме, редактор або перекладач

- o Morrison CP, Court FG, editors.

- o Walser E, translator.

- Якщо жодна особа або організація не може бути ідентифікована як автор, редактори або перекладачі також не наведені, починайте посилання з назви книги. Не використовуйте аноніми

2004 national healthcare disparities report. Rockville (MD): Department of Health and Human Services (US), Agency for Healthcare Research and Quality; 2004 Dec. 227 p. (AHRQ publication; no. 05-0014).

Варіанти імен авторів

Наступні формати не є практикою NLM для посилання на авторів, але вони є прийнятними:

- Імена авторів можуть бути зазначені повністю. Відокремлюйте прізвища від імен або ініціалів пробілом; після ініціалів ставте крапку; розділяйте послідовні імена крапкою з комою та пробілом.

- o Takagi, Yasushi; Harada, Jun; Chiarugi, Alberto M.; Moskowitz, Michael A. Mann, Frederick D.; Swartz, Mary N.; Little, R.T.

- Якщо простір обмежений кількістю авторів може бути скорочена, наприклад, три перших авторів або шість перших авторів. Після імені останнього автора ставте кому та "et al." або "and

others."

- Rastan S, Hough T, Kierman A, et al.
- Adler DG, Baron TH, Davila RE, and others.

Приклади для автора / редактора

1. Стандартна доповідь, написана та опублікована спонсорською організацією

Page E, Harney JM. Health hazard evaluation report. Cincinnati (OH): National Institute for Occupational Safety and Health (US); 2001 Feb. 24 p. Report No.: HETA2000-0139-2824.

Barker B, Degenhardt L. Accidental drug-induced deaths in Australia 1997-2001. Sydney (Australia): University of New South Wales, National Drug and Alcohol Research Centre; 2003. 46 p.

2. Стандартна доповідь, написана виконавчою організацією та опублікована організацією-спонсором

Sontag ED (Department of Mathematics, Rutgers University, New Brunswick, NJ). Control of nonlinear systems. Final report 15 Mar 2004-31 Jan 2005. Washington: Army Medical Department (US); 2004. 5 p. Report No.: AFRLSRARTR050271. Contract No.: FA95500410172.

Newberry SJ, editor (Southern California/RAND Evidence-based Practice Center, Los Angeles, CA). Effects of omega-3 fatty acids on lipids and glycemic control in type II diabetes and the metabolic syndrome and on inflammatory bowel disease, rheumatoid arthritis, renal disease, systemic lupus erythematosus, and osteoporosis. Rockville (MD): Department of Health and Human Services (US), Agency for Healthcare Research and Quality; 2004 Mar. 145 p. Contract No.: 290-02-0003.

3. Стандартна доповідь, написана та опублікована виконавчою організацією

Popper SW, Wagner CS, Larson EV. New forces at work: industry views critical technologies. Santa Monica (CA): Rand; 1998. 155 p. Report No.: MR-1008-OSTP. Contract No.: OPA-9215205. Supported by the Office of Science and Technology Policy.

Moscovice IS. Rural health networks: evolving organizational forms & functions. Minneapolis (MN): University of Minnesota, School of Public Health, Rural Health Research Center; 2003. 47 p. Grant No.: 032659. Supported by the Robert Wood Johnson Foundation.

4. Доповідь з позначенням повних імен

Persing, David H. Biomarker development for TLR4 agonists. Annual report. Seattle (WA): CORIXA Corporation; 2004 Oct. 76 p. Contract No.: DAMD17-03-C-0089. Funded by the US Army Medical Research and Materiel Command, Ft. Detrick, MD.

Price, Kay; Brown, Lyn Hepburn; Reddin, Edith. Agency nurses and careworkers putting quality use of medicines into action: Quality Use of

Medicines Evaluation Program. Final report. Adelaide (Australia): University of South Australia, Centre for Research into Nursing and Health Care; 2002. 275 p.

5. Доповідь з позначенням, що обмежене першими трьома авторами (з позначенням "et al" або "and others")

Cohen JT, Duggar K, Gray GM, et al. Evaluation of the potential for bovine spongiform encephalopathy in the United States. Boston: Harvard School of Public Health, Center for Risk Analysis; 2001 Nov. 116 p. Report No.: PB2002-108684. Supported by the US Department of Agriculture.

6. Доповідь із зазначенням родинного рангу в імені автора

Gostin LO, Hodge JG Jr (Georgetown University Law Center, Center for Law and the Public's Health, Washington, DC). State public health law assessment report. Seattle (WA): Washington University, Turning Point National Program Office; 2002 Apr. 51 p. Sponsored by the Turning Point Public Health Statute Modernization National Excellence Collaborative; publication supported by a grant from the Robert Wood Johnson Foundation.

Donohue JJ 3rd, Levitt SD. Legalized abortion and crime. Stanford (CA): Stanford Law School; 1999. 57 p. (Stanford public law and legal theory working paper; no.1).

7. Доповідь з автором і перекладачем

Framarin A. First-trimester prenatal screening for Down syndrome and other aneuploidies. Wickens M, translator. Montreal (QC): Agence d'Evaluation des Technologies et des Modes d'Intervention en Sante (CA); c2003. 81 p. Report No.: AETMIS 03-01.

8. Доповідь з авторами та редактором

Rosenbaum, S, Smith BM, Shin P, Zakheim MH, Shaw K, Sonosky CA, Repasch L. Negotiating the new health system: a nationwide study of Medicaid managed care contracts. 2nd ed. Johnson K, editor. Washington: George Washington University Medical Center, Center for Health Policy Research; c1998. 2 vols.

9. Доповідь з редакторами замість авторів

Reid PP, Compton WD, Grossman JH, Fanjiang G, editors. Building a better delivery system: a new engineering/health care partnership. Washington: National Academies Press; 2005. 262 p. Grant No.: 044640. Contract No.: N01-OD-42139. Supported by the National Science Foundation, the Robert Wood Johnson Foundation, and the National Institutes of Health.

Newberry SJ, editor (Southern California/RAND Evidence-based Practice Center, Los Angeles, CA). Effects of omega-3 fatty acids on lipids and glycemic control in type II diabetes and the metabolic syndrome and on inflammatory bowel disease, rheumatoid arthritis, renal disease, systemic lupus erythematosus, and osteoporosis. Rockville

(MD): Department of Health and Human Services (US), Agency for Healthcare Research and Quality; 2004 Mar. 145 p. Contract No.: 290-02-0003.

10. Доповідь з редакторами та перекладачами

Pinkau K, Ronn O, editors. Environmental standards: scientific foundations and rational procedures of regulation with emphasis on radiological risk management. **Jager G, Kais-Heinrich S, translators.** Berlin (Germany): Berlin Academy of Sciences and Technology; 1998. 393 p.

Chun MN, editor and translator. Must we wait in despair: the 1867 report of the Ahahui Laau Lapaau of Wailuku, Maui on native Hawaiian health. Honolulu: First People's Productions; 1994. 318 p.

11. Доповідь з організацією у якості автора чи редактора

Task Force on Accreditation of Health Professions Education. Strategies for change and improvement: the report of the Task Force on Accreditation of Health Professions Education. San Francisco: University of California, San Francisco, Center for the Health Professions; 1999 Jun. 86 p.

Johns Hopkins University, School of Hygiene and Public Health, Environmental Health Tracking Project Team (Baltimore, MD). America's environmental health gap: why the country needs a nationwide health tracking network; technical report. Baltimore (MD): Pew Environmental Health Commission; 2000 Sep. 92 p.

Lewin Group, Inc. (Falls Church, VA). Assessment of approaches to evaluating telemedicine. Final report. Washington: Department of Health and Human Services (US), Office of the Assistant Secretary for Planning and Evaluation; 2000 Dec. 63 p. Report No.: PB2002101110. Contract

No.: HHS-10-97-0012.

Advisory Committee on Existing Chemicals of Environmental Relevance, editor. Naphthalin. Hicks R, translator. Weinheim (Germany): VCH; c1992. 155 p.

12. Доповідь з державною установою у якості автора

National High Blood Pressure Education Program (US). The fourth report on the diagnosis, evaluation, and treatment of high blood pressure in children and adolescents. Rev. ed. Bethesda (MD): National Heart, Lung, and Blood Institute (US); 2005. 48 p. (NIH publication; no. 05-5267).

13. Доповідь з авторами як з виконавчих, так і зі спонсорських організацій

Thompson LA, Chhikara RS (School of Natural and Applied Sciences, University of Houston, Clear Lake, TX); Conklin J (Lyndon B. Johnson Space Center, Houston, TX). Cox proportional hazards models for modeling the time to onset of decompression sickness in hypobaric environments. Houston (TX): National Aeronautics and Space Administration (US), Lyndon B. Johnson Space Center; 2003 Mar. 39 p. Report No.: NASA/TP-2003-210791. Grant No.: NASA 9-1083. Basic funding support provided by the Institute for Space Systems Operations of the University of Houston.

14. Доповідь без зазначення автора

2004 national healthcare disparities report. Rockville (MD): Department of Health and Human Services (US), Agency for Healthcare Research and Quality; 2004 Dec. 227 p. (AHRQ publication; no. 05-0014).

The world health report 2003: shaping the future. Geneva: World Health Organization; 2003. 193 p.